

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

[Review of: R. Schenkeveld-van der Dussen, W.B. de Vries (2007) Zelfbeeld in gedichten: brieven over de poëzie van Jan Six van Chandelier (1620-1695)]

Blom, F.R.E.

Published in:
Zeventiende Eeuw

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Blom, F. R. E. (2009). [Review of: R. Schenkeveld-van der Dussen, W.B. de Vries (2007) Zelfbeeld in gedichten: brieven over de poëzie van Jan Six van Chandelier (1620-1695)]. *Zeventiende Eeuw*, 25(1), 157.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

R. Schenkeveld-van der Dussen en W.B. de Vries. *Zelfbeeld in gedichten. Brieven over de poëzie van Jan Six van Chandelier (1620-1695)*. Amsterdam, Bert Bakker, 2007. 407 pp. ISBN 978-90-351-3138-5. € 24,95.

Er zullen vakgenoten zijn die deze presentatievorm van Schenkeveld en De Vries veroordelen als nieuwlichterij of modicus gedoe. Het gebeurt inderdaad niet vaak dat twee wetenschappers samen één auteur bij de kop vatten. En al helemaal niet in een gefingeerde correspondentie. Maar dit boek moet zich van dergelijke kritiek niets aantrekken, want het is goed.

In de eerste plaats zijn de vraagstelling en methodiek *up to date*, en in het onderzoek naar Jan Six van Chandelier vernieuwend: op welke manier presenteert de dichter zichzelf in zijn verzen, en waarom eigenlijk zo. Andere bronnen zijn er nauwelijks, dus is dit de aangewezen weg om te komen tot een (al dan niet door de dichter gemanipuleerd) beeld van leven en beleving.

De uitwerking van de vraagstelling is wetenschappelijk verantwoord om uiteenlopende redenen. De beide onderzoekers zijn niet naïef, en heb-

ben herhaaldelijk reflectie op hun methodiek: ze geven zich rekenschap van de poëtische vertekening in hun perspectief. Ze blijven overigens niet opgesloten in datgene wat de poëzie van Six van Chandelier zegt, maar verrijken het materiaal regelmatig vanuit verschillende hoeken, zodat er niet alleen een literair portret ontstaat, maar ook een biografie in een brede cultuurhistorische context. Ze geven er blijk van goed thuis te zijn in de recente opvattingen in de historische letterkunde, en de cultuurhistorische studies in het algemeen. En toch komen ze vanuit het bredere perspectief telkens weer terug bij de kernvraag naar *Jan Six poeta*.

Bijzonder aantrekkelijk is de (schijnbaar) open kaart die gespeeld wordt. Beide wetenschappers komen niet met een dichtgetimmerd betoog om de lezer eens te zeggen hoe het zit, maar laten zichzelf zien als personen, als mensen die veel van Six' poëzie waarderen, een enkel vers mislukt vinden, hier en daar twijfel hebben over interpretaties, elkaar verbeteren of aanvullen, en zo samen een beeld optrekken. De presentatie in briefwisseling is een perfecte keuze om die dialoog gestalte te geven, waardoor niet alleen Six van Chandelier als dichter een gezicht krijgt, maar ook Schenkeveld en De Vries zichtbaar worden als consciëntieuze wetenschappers én genietters van hun vak.

De briefvorm is uiteraard levendig en nodigt uit tot lezen, maar meer nog nodigt ze uit tot meedoen: hoe zou ik als lezer op deze brief reageren. Je krijgt als het ware de vrijheid om toe te treden tot dit gesprek. Ik had herhaaldelijk het idee dat ik aan de keukentafel zat bij de twee dames die een goede maaltijd aan het bereiden zijn. Waarbij ik niet alleen toezag, maar ook wilde aandrigen. En dat vind ik een grote winst ten opzichte van het traditionele *format* waarin de wetenschapper de lezer frontaal instrueert.

Verder is het werk vlotgeschreven, het verveelt nergens. Het zeventiende-eeuws is soepel hertaald in de fragmenten. Als ik nog iets zou mogen adviseren voor de eventuele herdruk, dan betreft dat het samengestelde auteursportret op de achterflap. De beide auteurs vertonen zich daar in een compositie die *over the top* is en het bekende beeld van de burgemeester en wethouder van Juinen naar de kroon steekt. Maar laat dat eigenlijk nóg een reden zijn om dit boek ter hand te nemen.

FR.E. Blom